

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СМЕТНА ПАЛАТА

ДОКЛАД
за резултатите от извършения одит на финансовото управление
на бюджета на Изпълнителна агенция по околна среда
за периода от 01.01.2008 г. до 31.12.2008 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Въз основа на годишната програма за одитната дейност на Сметната палата за 2009 г. и в изпълнение на заповед № ОР-02-04/16.02.2008 г., издадена от Горица Грънчарова – Кожарева, член на Сметната палата и ръководител на Отделение II, е извършен одит на финансовото управление на бюджета на Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), който обхваща периода от 01.01.2008 г. до 31.12.2008 г.

В резултат от извършения одит е съставен одитен доклад № 0200000408, приет с решение на Сметната палата № 247 от 29. 10. 2009 г.

В законоустановения срок по реда на чл. 39, ал. 3 от Закона за Сметната палата (ЗСП) по одитния доклад не е постъпило становище от инж. Димитър Вергиев, изпълнителен директор на ИАОС, наричана по-долу в доклада Агенцията.

Извършеният одит обхваща проверка, анализ и оценка на следните области и въпроси, определени въз основа на критериите за същественост и оценка на рисковете: организация на бюджетния процес при изготвянето, утвърждаването, изпълнението и отчитането на бюджетните средства в съответствие с нормативните изисквания - по параграфи, подпараграфи и програми; отчитане на приходите, получени от услуги за анализ на компонентите на околната среда и факторите, които въздействат върху тях и от отдадени под наем обекти; организация и функциониране на счетоводната система в съответствие с нормативните изисквания определеният ред за движение на счетоводните документи; информационно осигуряване на счетоводната дейност; управленски решения за придобиването, управлението и разпореждането с имуществото; дарения от Европейския съюз; отдадени под наем имоти; възлагане на обществени поръчки по реда на Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки.

Целта на одита е да се провери и оцени: адекватност и ефективност на системата за финансово управление и контрол в процеса на планирането, изпълнението и отчитането на бюджетните средства през 2008 г. в съответствие с нормативните изисквания; законосъобразност на управлението на бюджетните и другите публични средства; придобиване, съхраняване, управление, разходване и отчитане на имуществото и управленските решения във връзка с организацията, планирането, управлението, отчитането и контрола на бюджетните и другите публични средства и имуществото.

ИАОС е администрация към министъра на околната среда и водите за осъществяване на ръководството на Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС).

ИАОС е юридическо лице на бюджетна сметка със седалище София, ул. „Цар Борис III” № 136. Ръководи се и се представлява от изпълнителен директор. Изпълнителният директор на ИАОС е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на околната среда. За одитирания период изпълнителен директор на ИАОС е инж. Димитър Вергиев, които съгласно чл. 6, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) носи управленската отговорност.

При осъществяване на своите правомощия изпълнителният директор се подпомага от обща и специализирана администрация с обща численост 453 щатни бройки. Административното ръководство на общата и специализираната администрация се осъществява от главния секретар на ИАОС.

II. ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ОТ ИЗВЪРШЕНИЯ ОДИТ

1. Система за финансово управление и контрол (СФУК)

1.1. В ИАОС е въведена СФУК.

За осъществяване на финансовото управление и контрол са разработени взаимно свързаните елементи: контролна среда; контролни дейности; информация и комуникация и мониторинг. Като част от СФУК са разработени и процедури за предварителен контрол; процедури по възлагане на задачи и наблюдение; антикорупционни процедури и процедури по документиране, архивиране и съхраняване на документацията.

1.2. В ИАОС не е разработена стратегия за управление на риска, въз основа на която да се осигури функционирането на надеждна система за управление на риска.¹

1.3. За извършването на предварителния контрол за законосъобразност в ИАОС са приети вътрешни правила.

През 2008 г. в ИАОС е назначен служител, който да извършва предварителен контрол за законосъобразност на действията при поемането на задължения и документите, въз основа на които се извършва разходването на финансовите средства.

В ИАОС чрез административни актове (заповеди) е въведена системата за двоен подпис, която не разрешава поемането на финансово задължение или извършване на плащане без подписите на изпълнителния директор, ръководителите на регионалните лаборатории и лицето, отговорно за счетоводните записвания (главен счетоводител).

Въведените взаимосвързани елементи на СФУК с вътрешни правила са изчерпателни и разумни и са свързани със специфичната дейност на ИАОС. Чрез тях е осигурено: адекватно разделяне на отговорностите по вземане на решения, осъществяване на контрол и изпълнение; пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички стопански операции при спазване на нормативните изисквания; документиране на всички операции и архивиране на документите и въвеждането на антикорупционни практики.

2. Организация и управление на бюджетния процес при утвърждаването, изпълнението и отчитането на бюджетната сметка в съответствие с нормативните изисквания - по Единната бюджетна класификация (ЕБК) и по програми.

2.1 Организация на бюджетния процес – утвърждаване на бюджетни разходи и извършени корекции по бюджетната сметка

На основание на чл. 23, ал. 3 от Закона за устройството на държавния бюджет (ЗУДБ), министърът на околната среда и водите утвърждава бюджетна сметка на ИАОС за 2008 г. при спазване на нормативните изисквания и указания на Министерството на финансите (МФ).

От МОСВ по бюджетната сметка на ИАОС за 2008 г. са утвърдени годишни разходи в размер на 3 784 хил. лв., разпределени по функции, дейности, програми и стойностни и натурални показатели.

За постигане на заложените оперативни цели в ИАОС през 2008 г. текущите и капиталовите разходи са разпределени в пет програми: „Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост”, „Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие”, „Комплексни разрешителни и защита от шум в околната среда”, „Управление на дейностите по изменение на климата” и „Администрация”. От министъра на околната среда и водите е утвърден оперативен план за изпълнение на програмите, с който са определени дейностите, сроковете и отделите, отговорни за изпълнението им.

¹ Препоръка № 1

При утвърждаване на разходите по бюджетната сметка на ИАОС, както и по програми са спазени нормативните изисквания и указанията на МФ.

На основание на чл. 34, ал. 4 и 5 от ЗУДБ, първостепенният разпоредител с бюджетни кредити утвърждава шест корекции на първоначално утвърдената бюджетна сметка на ИАОС по ЕБК и по програми през годината. С извършените корекции първоначално утвърдените бюджетни разходи (3 784 хил. лв.) са нараснали със 75% (6 622 хил. лв.).

Извършените корекции по бюджета на ИАОС от първостепенния разпоредител са направени при спазване на ЕБК, както и по програми в съответствие със ЗУДБ и по програми в съответствие с указанията на МФ.

2.2. Отчитане на касовото изпълнение на бюджетната сметка по ЕБК, функции, програми, стойностни и натурални показатели.

Събраните собствени приходи през одитирания период възлизат на 1 359 хил. лв., формирани от: извършени анализи и измервания на компоненти на околната среда и факторите, които въздействат върху тях, възложени от търговци и организации, както и от предоставена информация по Закона за достъп до обществена информация. Сумата от тези приходи е 1 255 хил. лв. и съставлява 92% от общия размер на приходите, постъпили по единната бюджетната сметка за разплащания. Събрани са също приходи от отдадени под наем помещения, приходи от лихви по набирателната сметка, от продажба на тръжни документи за участие в процедури по възлагане на обществени поръчки и от застрахователни обезщетения.

При планирани годишни разходи за 2008 г. на стойност 6 622 хил. лв. към 31.12.2008 г. са отчетени разходи за 6 573 хил. лв. Съгласно годишния отчет за касово изпълнение на бюджета с най-голям относителен дял са разходите за: изплатени заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови и служебни правоотношения – 48%; издръжка - 27%; придобиване на дълготрайни материални активи и основен ремонт – 5%.

С най-голям относителен дял са разходите за дейност „Управление, контрол и регулиране на дейности по опазване на природната среда” – 99%.

При отчитането на разходите в ИАОС за 2008 г. по съответните параграфи и дейности на бюджетната класификация са спазени нормативните изисквания, указанията на МФ и не са допуснати превишения.

При отчитането на бюджетните разходи по програми с най-голям относителен дял са програмите „Национална система за мониторинг на околната среда” – 80%, и „Администрация” – 15%.

При отчитането на бюджетните разходи по програми също са спазени нормативните изисквания, указанията на МФ и не са допуснати превишения на планираните разходи.

3. Организация и функциониране на счетоводната система

3.1. Счетоводна политика и Индивидуален сметкоплан.

През 2008 г. в ИАОС се прилага единна Счетоводна политика и сметкоплан, разработени от Министерството на околната среда и водите (МОСВ). В обхвата на Счетоводната политика попадат и приетите вътрешни актове, отразяващи спецификата и организацията на дейността и във второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на околната среда и водите.

Текущото счетоводно отчитане е организирано по реда, определен в Закона за счетоводството (ЗСч), указанията на МФ и Индивидуалния сметкоплан, разработен на база на Сметкоплана на бюджетните предприятия.

Счетоводната дейност се осъществява на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти. За съставянето на първичните счетоводни документи се спазват изискванията на действащото законодателство.

3.2. Ред за движение на счетоводните документи, тяхното съхраняване и информационното осигуряване на счетоводната дейност.

В раздел 3 „Счетоводни документи и документооборот” на Счетоводната политика са разработени правила за съставяне, движение на документите и контролната дейност от момента на тяхното съставяне или получаване до окончателната обработка, използване, предаване за съхранение в архива и унищожаването им. Тези правила са задължителни, както за дейността на МОСВ, така и за дейността на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити. В ИАОС във връзка с документооборота са приети и се прилагат „Вътрешни правила за документооборота на финансово-стопанската дейност в Изпълнителната агенция по околна среда”.

Посредством спазването на приетите Вътрешни правила за документооборота на финансово-стопанската дейност в ИАОС се създават условия за пълно отразяване на стопанските операции във финансовия отчет.

Изключение се прави при попълването на:

а) искания за отпускане на материални запаси и складови разписки от материално отговорните лица (МОЛ), като на някои от тях не се попълва номерът на съответния склад;²

б) картата за разпределение на приходите и разходите по съответната програма от експертите, съпровождаща първичния счетоводен документ при отчитането му.

Тя се попълва формално³ от съответния експерт, включен в изпълнението на програмата, без да се спазват указанията, дадени в т. 10 „Въпроси, свързани с програмния и ориентиран към резултата бюджет” от Счетоводната политика.

4. Текущо отчитане на приходите и бюджетните разходи в Годишния финансов отчет (ГФО)

4.1. Отчитане на приходите от извършени услуги – анализи на проби от компоненти на околната среда и фактори, които въздействат върху тях, включени в НСМОС.

В ИАОС са приети „Вътрешни правила за организация на административното обслужване в Изпълнителна агенция по околна среда” за процедурите, реда и изпълнението на предоставените услуги за извършване на лабораторни анализи на проби от компоненти на околната среда и фактори, които въздействат върху тях, включени в НСМОС. В зависимост от вида и продължителността на анализите, извършвани от лабораториите на ИАОС с клиентите се сключват дългосрочни договори, договори за еднократна услуга при възлагането на единични анализи на проби или за извършване на анализи само с възлагателни писма на клиента.

През 2008 г. са сключени общо 1 229 договори за извършване на анализи на проби, от които – 240 дългосрочни, 989 - за извършване на единични анализи на проби. Допълнително са извършени 526 анализи с възлагателни писма от клиента.

Над 90% от приходите, постъпили по бюджетната сметка на ИАОС, са от сключени договори за анализ на проби по компоненти на околната среда и фактори, които въздействат върху тях, наблюдавани чрез НСМОС.

² Препоръка № 3

³ Препоръка № 4

Получените приходи от този вид услуга през 2008 г. са на стойност 1 254 хил. лв.

В ИАОС при възлагането и изпълнението на договорите за анализ на проби по компоненти на околната среда и факторите, които въздействат върху тях, включени в НСМОС, се спазват регламентирани процедури във Вътрешните правила за организация на административното обслужване.

От регионалните лаборатории ежесечно се получава информация за плащанията по договорите за еднократна услуга, която се съпоставя с получените приходи по системата за разплащане „Себра“.

През 2008 г. са събрани всички приходи по сключените договори за извършени анализи на проби по компоненти на околната среда и факторите, които въздействат върху тях, с изключение на четири договора.

Не е спазен принципът за текущото начисляване⁴ на приходите от тези четири договора в размер на 10,6 хил. лв. към 31.12.2008 г. По отношение на същите договори при съставяне на ГФО не е спазен принципът за съпоставимост между приходите и разходите.

Сумата от тези договори в размер на 10,6 хил. лв. е получена през януари 2009 г. и е начислена като приход.

От 2009 г. в ИАОС е създадена организация за контрол на събираемостта на приходите посредством счетоводна програма, в която са открити отделни партии на клиентите по сключени договори. В счетоводната система са заложи периодичността на плащанията по договорите и размера на постъпленията от тях.

Води се регистър на договорите, сключени от ИАОС и регионалните лаборатории за извършване на анализ на проби, в отдел „Финансово-счетоводна дейност (ФСД)“.

4.2. Отчитането на бюджетните разходи в ИАОС е организирано в съответствие със ЗСч и указанията на МФ при спазване на принципа за текущо начисляване на разходите.

За икономичното изразходване на бюджетните средства от изпълнителния директор с административни актове са определени лимити за представителни цели, месечни лимити за разговори от служебни мобилни телефони и месечни лимити за стационарни телефони.

4.2.1 Отчитане на стоково-материалните ценности

4.2.1.1. отчитане на материалите

Закупените материални запаси се отчитат по доставна стойност, която включва всички разходи, направени по доставката им. За фактически приетото количество материални запаси по фактури от МОЛ се издава складова разписка.

Материалните запаси в ИАОС се изписват по метода на средно претеглената стойност при тяхното потребление.

В ИАОС при попълването на формуляри за стокова разписка и искане за отпускане на материални ценности от МОЛ се спазват изискванията на чл. 7, ал. 2 от ЗСч и Вътрешните правила. В някои от издадените от МОЛ стокови разписки и искания за отпускане на стоково-материални ценности не се попълва номерът на съответния склад.⁵

4.2.1.2. Отчитане на горивата и смазочните масла

Дейността на централната и регионалните лаборатории се обслужва от 74 автомобила.

За изразходването на гориво със заповеди от изпълнителния директор са определени основните разходни норми на горива и смазочни масла по марки автомобили при условията на експлоатацията им.

⁴ Препоръка № 5

⁵ Препоръка № 3

От проверката на издадените и попълнени пътни листове през 2008 г., както и на ежемесечните отчети за изразходваното гориво от всеки автомобил е установено спазването на изискванията на чл. 7, ал. 2 от ЗСЧ и Вътрешните правила. Посочените в пътните листа изминати километри се потвърждават от служителите, ползвали автомобила само с подпис, без да се посочват имената и длъжността им.

*Липсата на попълнено име и длъжност в издадения пътен лист не позволява да се упражнява последващ контрол при отчитането на изминатите километри и разходите на гориво за минимизиране на рисковете от грешки, злоупотреби и нарушения.*⁶

При отчитане на изразходваното гориво от всеки автомобил са спазени определените от изпълнителния директор с административни актове норми за разход на гориво.

При проверката на ежемесечното отчитане на изразходваното гориво, изчислено на база на изминати километри по пътни листа за всеки автомобил, не е установено превишение на определените разходни норми.

4.3. Отчитане на материалните запаси при сервизното обслужване

За сервизното обслужване на специализирана лабораторна апаратура са сключени четири договора от МОСВ. Разходите за сервизното обслужване (профилактика, ремонт и поддържане) през 2008 г. са изплащани от МОСВ. С платените разходи по договорите за сервизно поддържане министерството задължава ИАОС по с/ка 4500 „Вътрешни разчети за доставка и прехвърляне на активи, пасиви, приходи и разходи”.

4.4. Отчитане на извършени разходи за изграждане на бетонови фундаменти по преместване на фонов метеорологични станции

През 2008 г. от ИАОС са сключени два договора за изграждане на бетонови фундаменти за преместване на фонов метеорологични станции. Договорите са сключени в съответствие със Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). В договорите е предвидено изпълнението на строително-монтажните работи (СМР) да се приема с двустранно подписан протокол между ИАОС и съответните изпълнители. Разплащането с един от изпълнителите е извършено в нарушение на чл. 3 от Договора, на база на представена фактура, без да е подписан окончателен приемно-предавателен протокол за извършените строителни работи.

*Липсата на посочени количества и стойности в спецификацията при подписването на договора и на подписан окончателен приемно-предавателен протокол преди разплащането е резултат от занижен предварителен контрол в ИАОС при изразходването на бюджетните средства.*⁷

4.5. Отчитане на разходите за командировки в страната и чужбина

За попълването, издаването, отчитането и контрола на командировъчните заповеди и авансовите отчети са спазени изискванията на „Наредба за командировките в страната” и на „Наредба за служебните командировки и специализации в чужбина”, както и контролните процедури в приетата и утвърдена одитна пътека „Командировка”.

5. Инвентаризация на стоково-материалните ценности и дълготрайните активи

В Счетоводната политика - т. 5.4 „Инвентаризация на активи и пасиви”, са дадени указания във връзка с извършването на годишна инвентаризация на активите и пасивите в системата на МОСВ. За извършването ѝ се прилагат сроковете, определени в писмо ДДС

⁶ Препоръка № 3

⁷ Препоръка № 8

№ 14/21.12.2007 г. на МФ, действащи за бюджетните предприятия до отмяната на чл. 21 от ЗСч.

5.1. Инвентаризация на материалните запаси

От проверката на извършената инвентаризация на материалните запаси през 2008 г. е установено неспазване на § 1, т. 10 от ЗСч. В заповедта за инвентаризация, издадена от изпълнителния директор⁸, не е посочена датата, към която да се съпоставят получените резултати от инвентаризацията на материалните запаси със счетоводните данни. При извършване на инвентаризацията се установи:

а) не са спазени указанията на МОСВ в т. 5.4 от Счетоводната политика за задължението на МОЛ да подпише декларация преди започване на инвентаризацията, че всички документи са предадени в счетоводството и са взети счетоводни записвания по счетоводните сметки до започването ѝ;

б) не е създадено задължение на инвентаризационната комисия да представи доклад за резултатите от инвентаризацията.

В нарушение на т. 5.4. „Инвентаризация на активи и пасиви” от Счетоводната политика от комисията са съставени инвентаризационни описи и сравнителни ведомости само в един екземпляр. Сравнителните ведомости са подписани само от един от членовете на комисията и от МОЛ.

В ИАОС закупените и използвани инструменти и други пособия за поддържане на лабораторната апаратура не са заведени в отделна аналитична с/ка към група 30 „Материали, продукция, стоки” и не са разработени вътрешни правила за текущото отчитане и контрол при ползването им⁹.

От проверката на извършената инвентаризация на дълготрайни материални активи (ДМА) през 2007 г. е установено: неспазване на § 1, т. 10 от ЗСч. В заповедта за инвентаризация, издадена от изпълнителния директор¹⁰, не е посочена датата, към която да се съпоставят получените резултати от инвентаризацията на ДМА със счетоводните данни. При провеждане на инвентаризацията не са спазени изискванията в т. 5.4 от Счетоводната политика за задължението на МОЛ да подпише декларация преди започване на инвентаризацията, че всички документи за движението на ДМА са предадени в счетоводството и са взети счетоводните записвания по съответните счетоводни сметки, не е създадено задължение на инвентаризационните комисии да представят доклади за резултатите от инвентаризацията на ДМА и за обобщаване на резултатите от извършените инвентаризации в регионалните лаборатории и почивна база „Предела”.

От комисииите са направени предложения за бракуване на дълготрайни активи и на други материални активи, дадени в употреба, но от ръководството не са предприети действия за бракуването им през 2007 г. и през 2008 г.

В инвентаризационните описи е описан като наличен един генератор, предаден на търговец, осигуряващ сервизно поддържане на апаратурата с протокол от 11.01.2005 г. на стойност 7,6 хил. лв., без да са посочени условията за предоставяне и ползване от фирмата.

По време на одита фирмата върна генератора на ИАОС.

От извършената инвентаризация на ДМА през 2007 г. и на материалните запаси през 2008 г. не може да се твърди, че в ГФО е постигнато пълно съответствие между действителното състояние на ДМА и материалните запаси към определена дата и тяхното документално отразяване за осигуряване на вярно и точно представяне на имуществото на ИАОС.

⁸ Препоръка № 6

⁹ Препоръка № 2

¹⁰ Препоръка № 6

5.3. Инвентаризация на други активи и пасиви

В заповедта за инвентаризация, издадена от изпълнителния директор¹¹, не е разпоредено извършване на инвентаризация на останалите активи и пасиви при съставяне на ГФО за 2008 г., с което не са спазени дадените указания на МФ и МОСВ.

При съставянето на ГФО за 2008 г. не е правен анализ на салдата по сметките за отчитане на вземания и задължения от/към трети лица по отношение на: законосъобразност на възникването и отчитането им; реалната им събираемост; срок на възникване и срок на погасяване. Преди съставянето на ГФО не е направен и анализ¹² от административно-правния отдел за събираемостта на вземанията и погасяването на задълженията.

През 2009 г. са приети „Вътрешни правила за извършване на инвентаризация, бракуване и ликвидация на активи и пасиви в ИАОС”, които създават условия за прекратяване на наложената практика и за правилното, своевременно и резултатно провеждане и завършване на годишното счетоводно приключване.

6. Годишен финансов отчет

В ИАОС при съставянето на отчета за касовото изпълнение (ОКИ) на бюджета и годишния баланс за 2008 г., като елементи на ГФО са спазени указанията на МФ, дадени с писмо № ДДС № 18/20.12.2008 г. Спазени са сроковете за представянето им в МОСВ.

7. Управление и разпореждане с имуществото

За постигане на ефективно и ефикасно управление и изграждане на надеждна система за вътрешен контрол по управление и разпореждане с предоставени имоти и вещи – държавна собственост, в ИАОС са разработени и утвърдени „Вътрешни правила за придобиване, управление и разпореждане с имоти и вещи - държавна собственост”.

Вътрешните правила за придобиване, управление и разпореждане с имоти и вещи – държавна собственост, не са актуализирани за постигане на съответствие с последните изменения на чл. 16 (2) Закона за държавна собственост (ЗДС) след 2007 г.¹³

7.1. Дълготрайни материални активи

7.1.1. В ГФО на ИАОС за 2008 г. се водят „ДМА” на стойност – 49 228 хил. лв.

7.1.2. От предоставените за управление и разпореждане четири имота от МОСВ - два имота са публична държавна собственост и два - частна държавна собственост. За предоставените имоти - публична държавна собственост, ИАОС притежава актове за държавна собственост, а за имотите частна държавна собственост - нотариални актове.

През 2008 г. от ИАОС са застраховани в ЗАД „Булстрад” имотите - публична и частна държавна собственост, подвижната и стационарна техника и автомобилите. Застрахователната компания е избрана от ИАОС чрез възлагане на обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП). Подвижната техника (автостанциите) и автомобилите са застраховани за пълно автокаска и гражданска отговорност.

ИАОС притежава актове за собственост за предоставените за управление и разпореждане имоти – публична държавна собственост и частна държавна собственост. Имотите са застраховани в съответствие с чл. 12 от ЗДС.

7.2. Безвъзмездно предоставени ДМА

От МОСВ през 2008 г. на ИАОС са предоставени за безвъзмездно ползване ДМА на стойност - 12 677 хил. лв. За безвъзмездно предоставените дълготрайни активи са съставени протоколи за приемане и предаване между ИАОС и МОСВ. Предоставените ДМА са осчетоводени по съответните сметки от група 20 и вътрешните разчети.

¹¹ Препоръка № 6

¹² Препоръка № 7

¹³ Препоръка № 9

Получените безвъзмездно ДМА са отразени в годишния отчет за касово изпълнение (ОКИ) на бюджета по § 52-00 „Придобиване на дълготрайни активи” от ЕБК.

7.3. Получени дарения

7.3.1. Парични дарения

а) парични дарения от страната

В ОКИ на бюджета по параграф 45-00 „Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми от страната” са отчетени приходи на стойност 10,6 хил. лв. Сумата е предоставена от Националния статистически институт (НСИ) на ИАОС за изпълнение на Многонационалната програма ФАР 2004 г. в областта на статистиката – техническа помощ - № 19100.2005.001.2005.527 за участие в проекти - „Статистика на водите” и „Статистика на отпадъците”, въз основа на сключени тристранни договори между НСИ, МОСВ и ИАОС.

При счетоводното отразяване на полученото дарение са спазени указанията на МФ и условията на тристранния договор, сключен между НСИ, МОСВ и ИАОС.

б) парични дарения от други държави

През 2006 г. Бордът на Директорите на Европейската агенция по околна среда (ЕАОС) взема решение да присъди безвъзмездна помощ за изпълнение на съвместен проект на ЕАОС и страните, участнички в този проект, финансиран от ЕАОС - КЗП 2006 GEMS Fast Track service land за подготовка на националните КЗП2006—2008 г. (Корин Земно покритие). За 2008 г. на Република България по този проект е определена сумата от 29 772 EUR. За извършените разходи през 2008 г. по проекта ЕАОС одобрява сумата от 29 772 EUR (левава равностойност 58 хил. лв.). Сумата е усвоена и отразена по параграф 46-00 „Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми от чужбина”, както и по съответните сметки на оборотната ведомост, отчитащи закупените ДМА и направените разходи.

За получената безвъзмездна финансова помощ от ЕАОС от ИАОС са спазени финансовите клаузи на гранда за финансова подкрепа при изпълнение на проекта „КЗП 2006 GEMS Fast Track service land за подготовка на националните КЗП2006—2008 г.”, както и указанията на МФ при отразяването ѝ в ГФО.

7.3.2. Дарения в натура

През 2008 г. е получено дарение в натура по проект БГ 2004/016 – 783.01.02.01 „Интегрирано управление на подземните води на границата между Република България и Република Румъния в областта на Добруджа/Доброджея-Добруджански реки” на стойност 378 хил. лв. за регионалните лаборатории във Варна и Шумен. Получените машини и съоръжения, компютри, стопански инвентар, програмни продукти и материали са отразени в съответните сметки от група 20 и 30 на оборотната ведомост и по параграф 46-00 „Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми от чужбина” в годишния ОКИ на бюджета.

7.4. Отдадено под наем имущество

В ГФО на ИАОС за 2008 г. са отчетени приходи от наеми в размер на 12 хил. лв.

От ИАОС са сключени за одитирания период три договора за отдадени под наем части от недвижим имот – публична държавна собственост.

Единият от договорите е сключен през 2005 г. на основание на чл. 16, ал. 2 от ЗДС и чл. 228-239 от ЗЗД за отдаване под наем на помещение за кафе-стол. Помещението е отдадено под наем след проведена процедура на търг с тайно наддаване. Договорът е сключен за срок от една година. Срокът на действие на договора е продължаван с три допълнителни споразумения. Наемната цена по договора не е променяна до края на 2008 г.

С втория договор, сключен по реда на ЗЗД през 1999 г., е предоставено правото на възмездно ползване на помещение, както и необходимата технологична част от фасадата и покрива на сградата за срок на ползване – 3 години от датата на сключването на договора.

По време на одита от ИАОС са предприети действия за прекратяването на договора, тъй като е сключен при неспазване на реда и условията предвидени в ЗДС.

Третият договор е сключен през 2005 г. по реда на ЗЗД. С него ИАОС предоставя за ползване помещение със срок на ползване 3 години от датата на подписването на договора. Наемната месечна цена в договора е определена в размер на 65 евро за съгласувано съвместно ползване на помещението с втори наемател, а в случаите на самостоятелно ползване от наемателя - 90 евро. До 31.12.2008 г. наемателят превежда левовата равностойност на 65 евро. С Допълнително споразумение към договора за наем, подписано през 2009 г., наемната цена се променя на 150 евро и срокът на договора се продължава до 2011 г., считано от 22.09.2008 г. Разликата в наемната цена от 65 евро до 150 евро от наемателя е изплатена през м. март 2009 г.

По време на одита от ИАОС са предприети действия за прекратяването му, тъй като е сключен при неспазване на реда и условията предвидени в ЗДС.

8. Обществени поръчки – възлагани по реда на Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки (НВМОП). Процедури и отчетност.

8.1. Спазване на законовите разпоредби за възлагане на обществени поръчки.

8.1.1. В ИАОС са разработени „Вътрешни правила за организиране и провеждане на процедурите за възлагане на обществени поръчки в ИАОС”, утвърдени със заповед на изпълнителния директор. Вътрешните правила са разработени при спазване на ЗОП, НВМОП, Правилника за прилагане на ЗОП и ЗФУКПС.

8.1.2. Контролът по изпълнението на договорите за възлагане на малки обществени поръчки се осъществява от отдел „ФСД” и водещия отдел, иницирал съответната поръчка на всеки етап от изпълнението.

През одитирания период от ИАОС са сключени общо 24 договора при спазване на реда и условията, определени в НВМОП и „Вътрешни правила за организиране и провеждане на процедурите за възлагане на обществени поръчки в ИАОС” на обща стойност 549 хил. лв. (без ДДС). Към 31.12.2008 г. е отчетено изпълнение в размер 470 хил. лв. (без ДДС). Всички договори са сключени при условията и реда на чл. 2 от НВМОП.

При възлагането на малки обществени поръчки в ИАОС са спазени редът и условията на Вътрешните правила и чл. 2 от НВМОП.

В ИАОС се води Регистър на сключените договори в отдел „Административно-правно обслужване” в изпълнение на т. 3 от част VI на „Вътрешни правила за организиране и провеждане на процедурите за възлагане на обществени поръчки в ИАОС”.

В изпълнение чл. 34, ал. 5 от НВМОП, ИАОС през 2008 г. изпраща тримесечна информация до Агенцията по обществени поръчки за всички сключени договори по чл. 2 от НВМОП.

В ИАОС се спазват процедурите по възлагане, изпълнение и контрол на малки обществени поръчки по реда и условията на чл. 2 от НВМОП и Вътрешните правила.

9. Управление на човешките ресурси

9.1. В ИАОС са разработени и утвърдени организационна структура, вътрешни правила и процедури за подбора, назначаването, оценката, обучението, определянето на възнаграждението и стимулирането на персонала, които съответстват на нормативната база.

Въведената и утвърдена управленска и организационна структура на ИАОС е адекватна на осъществяваната ѝ дейност.

Липсата на персонални промени в ръководния състав осигурява предпоставки за провеждането на последователна управленска и кадрова политика за постигане целите на ИАОС в областта на екологията.

ПРЕПОРЪКИ

1. Да се утвърди и въведе система от вътрешни актове, регулиращи управлението на риска: стратегия за управление на риска и методология за оценка на риска.

2. Да се въведат правила за отчитане, движение и контрол на инструментите и други пособия, ползвани за текущо поддържане на лабораторните станции, както и форма и реквизити на първичните счетоводни документи за движението и отчитането им.

3. За движението и отчитането на материалните запаси и горивата да се утвърдят: редът на документиране, формата и реквизитите на първичните счетоводни документи, които задължително да се спазват от материално отговорните лица.

4. Да се въведат контролни процедури, с които да се гарантира спазването на указанията на Министерството на околната среда и водите, дадени в Счетоводната политика при попълването на картата за разпределение на приходите и разходите по програми.

5. Да се въведат контролни процедури за спазване на принципа за текущо начисляване на приходите, получени от анализ на проби по компоненти на околната среда и фактори на влияние върху тях.

6. Съдържанието на издаваните административни актове за извършване на годишните инвентаризации на активите и пасивите да се съобразяват с нормативните изисквания, указанията на Министерството на финансите и на Министерството на околната среда и водите.

7. При съставянето на годишния финансов отчет на ИАОС да се извършва анализ за срока на погасяване на задълженията, както и срока на възникване и събираемост на вземанията.

8. Да се сключват договори за извършване на СМР само срещу представяне на количествена и стойностна сметка и заплащането да се извършва след представяне на протоколи за приемане и предаване на СМР.

9. Да се актуализират вътрешните правила за придобиване, управление и разпореждане с имоти и вещи – държавна собственост, за постигане на съответствие с последните изменения на Закона за държавната собственост.

На основание на чл. 42, ал. 1 от ЗСП, в срок до четири месеца от получаване на настоящия доклад изпълнителният директор на Изпълнителна агенция по околна среда да предприеме мерки за изпълнение на препоръките и да уведоми писмено за това Сметната палата.

Настоящият одитен доклад е изготвен на основание на чл. 41, ал. 1 от ЗСП, и е приет от Сметната палата с решение № 247 от 29.10. 2009 г.